

Taxa postală plătită în num. No. 224.713-929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Szent Róbert utca 110.

da Baron L. Pop (v. Brass) Telefon: 9-77. Előfizet: Havonta 110, negyedévre 600, egészévre földre: Havonta 1 félévre 6, egészévre detések díjszabása KELET az erdélyi és bánági zsidóság egyetlen napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

ÚJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmentelen leveleket nem fogadunk el. Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámhor Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hátzsegi Ernő, Str. Matei Millo 10.

Szombat, 1933 aug. 19.

5693. EV A B 27. XVI. ÉVF. 186 SZÁM.

A francia légi vizit

Amikor Hitlerék átvették hatalmat, a külföld felé azt a vívmányt is hirdették, hogy a nemzeti szocializmus német győzelme olyan szimpatikákat fog kelteni, amelyek vajósággal elszigetelik a kommunista Oroszországot.

Mint egyéb jóslataik, ime ez is a fonákjára változott.

Franciaország például, amely a legerőteljesebb kapitalizmus állama, nemcsak hogy nem izajálja magát Oroszországtól, hanem olyan barátságba lépett vele, amely össze nem hasonlítható a barátsággal, amely a cári Oroszország és a francia köztársaság között állott fenn a háboru előtt és a háboruban 1917-ig, amikor a bolsevizmus megszakította ezt a barátságot.

Hitlernek kellett jönnie, hogy ez a barátkozás megint feljuljon. Pierre de Cot légügyi miniszter repülő flottát vezet Moszkvába, hogy visszaadja a szovjet-hadsereg delegációjának legutóbbi párizsi vizitjét, amikor is annyira tüntettek az oroszok mellett, hogy ezt már nem is lehetett félreérteni.

Egészen kétségtelen volt, hogy a tüntetést inkább a mai németek ellen rendezték.

A szövetséggé kimélyült barátkozást a kapitalista és kommunista ország között a hitlerizmus idézte fel: Közép-Európa veszedelme.

A franciák nem a legrosszabb politikusok. Ha ők előnyben részesítik a kommunista barátkozást, tudják, hogy mit csinálnak. Ha a legyőzött Németországok mai kurzusát félelmebbnek tartják a bolsevista Oroszországnál, akkor ez a kurzus bizonyára veszedelmesebb nemcsak Franciaországra, hanem az egész világra.

Ezt akarja dokumentálni a francia légi látogatás.

Hitler-iffiak Budapesten

Hitler nagyon hálás lehet Gömbös magyar miniszterelnök berlini látogatásáért.

Ime: ha személyesen nem is adja vissza Budapesten a látogatást, mégis elküldi követeit a magyar fővárosba.

Nyoleven hitlerista ifju az anhalti pályaudvaron felült a vonatra, hogy egyenesen Budapestre utazzék.

Ennyi szeretetnek és megbecsülésnek nem lehet ellentálla.

Már csak azért sem, mert Gömbös ur rajongása a hitlerizmus iránt annál inkább nyilvánvaló, minél inkább igyekeznek elleplezni.

Ő volt az első külföldi államfő, aki sietett hódolatát leróni Hitler magasztos lábai előtt s ime, Budapest az első világváros, ahol hitlerista ifjak hivatalos fogadtatásban részesülnek.

Hasonlók a hasonlóknak örülnek s a hitlerista ifjak budapesti látogatása, illetőleg hivatalos fogadtatása annak bizonyossága, hogy Gömbös ur csak elvben revideálta antiszemita álláspontját, a gyakorlatban azonban ma is a legnyilvánvalóbb antiszemitizmust gyakorolja.

Mindenesetre Gömbös ur naivitására vall az az elképzelés, hogy kétszínű játéka nem szur majd szemet a környező államok és az egész világ zsidóságának.

A magyar miniszterelnök akkor is nagyon téved, amikor azt hiszi, hogy a világ zsidó közvéleménye ugyanabban a szellemi és morális gyöngeségben szenved, mint az ő kétszínű politikája.

Es a tévelygés útját röjja, amikor revizionista célkitűzéseit oly módon próbálja sikerre vinni, hogy egyfelől Franciaországnak udvarol, hazai zsidóságát olthatatlan szerelméről biztosítja, másfelől pedig Hitler porázán vezeteti magát.

Azok a hivatalos hurrák, amelyek Budapesten a kampószerkesztés ifjak felé fogadnak hangzani, nem maradnak meg Budapest falai között, hanem visszhangjuk lesz majd Párizsban, Londonban, Newyorkban és az egész világ zsidóságában.

Ma már tul vannak a világpolitikában

Szeptember nyolcadikán francia légi raj indul Párizsból Moszkvába

Pierre Cot légügyi miniszter is résztvesz a repülőton

Párizs, augusztus 18. Rossy világrekorder pilóta közölte a lapok munkatársaival, hogy szeptember nyolcadikán francia légi raj indul Párizsból Moszkvába. Pierre Cot francia légügyi miniszter is részt vesz a repülőton s az ő gépén fogja megtenni az utat a szovjet fővárosáig. A légi utnak propaganda jel-

lege lesz.

Ezzel egyidejűleg jelenti, hogy Lord Chilton Moszkvába nagykövetté kinevezett volt budapesti angol követ egyelőre meandheadi kastélyában nyaral. Alomáshelyét valószínűleg október folyamán fogja elfoglalni.

A köztisztviselők egyesületének elnöke párbajra hívta ki Madgearu pénzügyminisztert

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. (Az Új Kelet tud.) A köztisztviselők és a pénzügyminiszter között kirobant háboru egyre erőteljesebben zajlik. A köztisztviselők egyesülete tudvalegőleg feljelentést adott be a pénzügyminiszter ellen becsületsértés miatt, mire Madgearu újra megerősítette kijelentéseit. Ennek következtében a pénzügyi tisztviselők egyesülete felhívást bocsátott ki tagjai-

hoz, amelyben felszólítja őket, hogy ne ijedjenek meg a miniszter fenyegetésétől és folytassák tovább a harcot. Ezzel egyidejűleg N. Georgescu, a tisztviselők egyesületének elnöke, Slavescu ezredes és Nedulescu újságíró utján párbajra hívta ki Madgearut a köztisztviselőket ért sértesége ügyében. Arról, hogy a pénzügyminiszter elfogadta-e ezt a különös provokálást, egyelőre nem érkezett híradás.

A Banque de Paris et Pays Bas táviratilag tiltakozott a román transzfermoratórium életbeléptetése ellen

A román pénzügyi körök véleménye szerint a kormány nem lehet tekintettel a külföldi hitelezők tiltakozásaira

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. (Az Új Kelet tud.) Az Adeverul jelentése szerint a Banque de Paris et Pays Bas táviratilag tiltakozott a román kormánynál a transzfermoratórium életbeléptetése miatt. Minthogy ez a bank képviseli a külföldi hitelezők főcsoportját, a külföldi szakértő azon a véleményen van, hogy a kormánynak a transzfermoratórium helyett más eszközökhöz kell nyulnia, hogy

a külföldi hitelezőkkel a további jóviszonyt biztosítsa.

A román pénzügyi körök ezzel szemben azon a véleményen vannak, hogy éppen a külföldi hitelezők juttatták az országot abba a helyzetbe, amelyben ma van és hogy a kormánynak nincs más ki vezető útja a mai helyzetből, mint a transzfermoratórium.

tényleges szerepet vivó hatalmak azon, hogy a kampószerkesztől és a kampószerkesztől szimpatizáló kisállamok kis államférfiától megijedjenek.

A hitlerista ifjak budapesti látogatása nagyon szép parádéra fog alkalmat adni s a magyar idegenforgalomnak is használhat, de bizonyos, hogy a látogatás visszhangja nem teremt kedvező atmoszférát a magyar aspirációknak.

A kongresszus és a német cionisták

Összeszorul a zsidó sziv, ha olvassa a berlini „Jüdische Rundschau” cikkét. Mit ír a Rundschau?

Vigyázz magadra, cionista kongresszus. Gondolj ránk, megaláztott, sanargatott német zsidókra. Vigyázz arra, a mit mondasz és arra, amit eszelekedsz.

A németországi cionisták, a Kurt Blumenfeldek, a Robert Weltsek és a Richard Lichtheimok, a kongresszus nagy irányító erői, nem mennek Prágába.

Azt mondják, hogy nem mennek. Mi pedig tudjuk, hogy nem mehetnek.

Azt mondják, hogy ők kérték a kongresszus elhalasztását. Mi tudjuk, hogy miért kérték. Mert kérték kellett. Mert börtönben ülnek, sötét tömlőben: Hitler Németországában.

Ezért kellett kérniük a kongresszus elhalasztását, ne hogy azt mondja valaki is, hogy ők akaruk ellenére maradtak „otthon”. Mert jaj nekik, ha ki meri ezt mondani valaki és jaj neki, ha nem emelnek véto saját kongresszusuk ellen.

A Jüdische Rundschau kéri a kongresszust: legyen tudatában nagy felelősségének. Legyen rövid és ne legyen népgyűlés.

A Jüdische Rundschau!

Az a zsidó lap, mely egyedül merte hirdetni és vallani Hitler Németországában is a zsidó sors tragikus valóságait.

Az a zsidó lap, mely az április 1-i hőkott napján, Herzl Judenstaattjára emlékeztette a német zsidókat és felhívta őket, vegyék fel büszkén azokat a megéndavidokat, melyeket csufságként rajzolták házaikra.

Az a zsidó lap, mely töretlen gerinccel, rendületlenül állott az őrsön a leggyűlöletesebb atmoszféra napjaiban is.

De mert továbbra is állni akar a zsidó őrsön figyelmzetté, inti a cionista kongresszust.

Es mégis. Nemcsak mérsékletet követel, hanem ennél sokkal többet.

Szavak helyett: munkát, alkotó, teremto tetteket.

Es mégis...

Összeszorul a zsidó sziv, ha elolvassa a berlini „Jüdische Rundschau” cikkét.

VILÁG TÜKRE

Mi is az az árja?

A tizenkilencedik század delén, gróf Gobineau egy francia arisztokrata diplomata „Cassaj sur l'igénalité des races humaines” című munkájával hívta magára a figyelmet. Miután a félvilágot bejárta, meglepve a különböző népek külső alkatáról, akikről addig mitsem hallott és amelyeknek eredetéről és létezéséről mesebelj konkluziókat vont le, leült és egy fajteoriát konstruált. Ő volt az, aki Richard Wagenerből majd Bismarckból és nem utolsósorban Hitlerből is antiszemitát kreált. Szerinte csak az árja faj rendelkezik alkotó képességgel, erkölcsi erővel és ez az a faj, amelyből a többi népek kulturájukat, civilizációjukat legnagyobb részét merítették. Valamivel később, a XIX-ik század vége felé H. S. Chamberlain nyilván Gobineau hatása alatt írja „Die Grundlagen des XIX-ten Jahrhunderts” című művét. E két teoretikus az, aki a mai fajkérdes alapjait megvetette és akiknek elmélete alapján történik a zsidó szenvedés a mai Németországban.

A tudomány minden ágában, a politika minden terén, Gobineau és Chamberlain óta állandóan szembeállítva találhatjuk a két fogalmat. Árja és nem árja. És ez a szembenállítás elegendő volt ahhoz, hogy ennek a hitnek a nevében sok ezer ártatlan ember alá maglyát gyujtsanak és az élethez való legzükségesebbektől is megfoszassák őket.

Különbömben ami az árjak egész létezését illeti, igen különbözőek a vélemények. Igy Rudolf Virchow a híres német tudós nézete szerint az árja faj, helvi egységben soha sem találták meg. Egy másik szintén német antropológus, Hartmann szerint, az árjak soha sem léteztek egy primitív nép alakjában, hanem csak a szobatudósok találták ki az egész fogalmat. A neves francia antropológus Jean Finot: „Les préjugés des races” című művében mondja, hogy soha senki sem mutatott fel egyetlen hiteles árját.

Ugyszintén ilyen különbözőek a vélemények kinézésükre vonatkozólag és megjelenésük öshelvé is csupa ellentmondásokból állanak. Egyike a leghíresebb angol antropológusoknak Huxley például hosszufejúeknek tartja az árjakat, az ugyancsak angol Tylor épp ellenkezőleg rövidfejúeknek tartja őket. A már említett Gobineau magának és szokének, az olasz Sergi kécsi és barnának. Pietet szerint földművelők és állattenyésztők voltak, míg Schrader kulturátlan barbároknak tartotta őket. Ez utóbbi jól látott, bizonyára a maiakra is gondolt...

Ami a származásuk helyét illeti, a tudósok szintén igen különböző véleményen vannak. Igy Max Müller az ősrájákat középszáziából származottnak gondolja. Pösche Keleteurópát, Geiger Németországot, Penka Skandináviát, Tomasehek és még többen a Fekete tenger környékét teszik az árjak őseredet származási helyéül. Blumenbach szerint Kaukázusból származnak. Schelgel Indiát és Perzsiát teszi hazájuknak, ahonnan majd Európába vándoroltak. Egy belga geologus O. de Halloy mindent fordítva mond: Az ázsiai árjak azonosak az európai lakókkal, akiket Európa hódítás végett Ázsiába küldött. O. de Halloy azzal is támasztja véleményét, hogy Európában több a szőke, mint Ázsiában.

Azt sem érdektelen megjegyezni, amit egy másik tudós mond, miután elismeri az európai és az ázsiai árjak közt lévő különbséget, hogy a valódi árjak a román népek között kell, hogy legyenek, mivel hogy bennük láthatók az európai és ázsiai árjaság áthidaló elemei.

III.

Most lássuk a filológia terén hogyan is állunk az árjakkal. Fr. Schlegel kimutatta, hogy az óindiai szanszkrit nyelv egy egész sor európai és indiai nyelv ősdialektusa. Később ezeket egy családba csoportosították indo-európai név alatt, vagy az árja indus szó után — mely előkelőt jelent — árjának is nevezték. E nemes család főbb ágazataihoz tartoznak a következők: kelták, germánok, médek, perzsák stb. Ki vannak zárva: törökök, hamiták, sémiták... A filológusok a szanszkrit nyelvet az iráni fensík szülöttjének tartják. Az iráni nyelvek (az örmény kivételével) az ősi zend-nyelvek lezármazói, amelyek nem utolsó sorban semita hatásnak is „örvendeztek”, ugyanúgy mint ahogy egyes tudósok az egész árja kultúrát is sémi befolyás alatt látják. Innen vándoroltak ki az árjak Európa felé, amely utban talán egyes népek elbeszéléseiben felfedezhető fantazmagóriákat a modern filológia kurtán és furesán elutasítja és az árja faj egész létezését elítéli és csupán árja nyelvek családjairól lehet szó. Az árja kifejezés tehát nem jelent görbe orrt, göndör vagy vörös haját, hanem csak bizonyos nyelvek — indo-európai-germán — valamilyen kapását jelenti.

IV.

Az „árja faj” egyetlen nemzete, amely az elferdített antropológia alapján, véres őstörteivel egyes népek vagy fajok teljes kiirtását akarják, nagyon jól tudjuk, hogy a germánok. Lásuk miként vélekedik egy germán v. Luschan a berlini antropológiai múzeum volt igazgatója: „Az indo germán nyelvcsalád nem felel meg egy árja fajnak is és azok a népek, melyek ma az indogermán nyelvet beszélik igen számos és egymástól nagyon megkülönböztethető fajokhoz tartoznak. Csak gyógyíthatatlan soviniták beszélnek ma (1920) egy tiszta árja fajról és azoknak, akik e kérdéssel foglalkoznak épp olyan képtelen fogalom az árja koponya, mint ha valaki egy hosszú koponyájú nyelvről beszélne.

Ha a nagy kultúr és népköztök származását figyeljük, nagyon sok különböző fajt találunk közöttük. Amennyivel különbözőbb egy nép származása, annyi val vegyesebb annak népi lelke. Például a francia nép, amely a mai stádiumában k. b. ötven különböző keveredésből jött létre. Különböző faji tisztasággal még mi zsidók sem dicsekedhetünk. hisz a legrégebbi időkben már megtörtént a keveredés, arab, moabita, stb. népekkel. Meg lett alapítva, hogy a spanyol (szefárd) zsidók ereiben néger vér is folyik. A faj tisztasága — egyesek szerint — degenerálódást és népi dekadenciát von maga után ugyanúgy mint az endogámia az arisztokrata családoknál.

Különböző ami a germánokat illeti, nem a leghizelgőbb adatokkal szolgálhatok. Mensikoff antropológiai adatokkal kimutatta, hogy a germánok a legalacsonyabb rendű fajhoz tartoznak, amely a Neander völgyi koponya tipushoz igen közel áll. Az olasz Zaccani szerint minden gyermek tudja, hogy a német lélek tiszta barbarizmus. Erősek miként vélekedik a cseh nép is a németekről: Mindennél emberek laknak, — cseh közmondás — de Komotában németek. Az sem érdektelen, hogy az átlag lett paraszt nem is akar az égbe kerülni, ha ott németek is vannak.

Ami a nagyság, koponya-forma és hajszin különbségeket illeti, mindenki nagyon jól tudja, hogy az életkörülmények táplálkozás, klíma, stb. mennyire befolyásolnak, tehát nem egészen faji specifikum.

Amidőn az emberi egyenlőség elve nevében a fajuralom elleni tiltakozásunkat kifejezzük, nem feledkezhetünk meg az abszolút objektív Jean Finot-ról sem, akit nem lehet semmi körülmények között germánophóbiával gyanúsítani — kinek egy már említett művében a következőket találjuk: „Ennyi ellentmondás után nem beszélhetünk árja fajról, árja eredetről. Ez a józan ész megsemmisítő kórhalmány el van intézve, oszlassunk el egy félreértést, amelynek csaknem annyi áldozata van, mint az árja hazugságnak.”

V.

A történelem lesz majd ítélő bíró ebben a mai harcban s fog majd dönteni a fajok vagy népek vitalitása fölött. Egy bizonyos, hogy a jövő társadalmi a fajkérdés hitének romjain fog majd fölépülni. De azt sem szabad elfelejteni, hogy mi zsidók, már nagyon sok népnek a földszínéről való elsöprésének voltunk szemtanúi...

Nasch Andor

Véget ért a WIZO prágai világkonferenciája

Dr. Roth Dezsóné a kontinentális galuth. exekutívé tagjává választották

Prága, augusztus 18. Tegnap véget ért a Wizo prágai világkonferenciája. Céltudatos, komoly munka töltötte meg a világ cionista asszonyainak tanácskozását, akik a konferencián hozott határozatok értelmében fognak résztvenni a hétfőn megnyíló cionista világkongresszuson.

A jelentések

A konferencia második plenáris ülésén Romana Goodmann asszony tartotta meg szervezeti jelentését, melyből kitűnt, hogy a Wizónak 44 államban 80,000 tagja van és különösen a palesztinai föderációt sikerült lényegesen megerősíteni és kiépíteni az utóbbi időkben. A pénzügyi jelentést S. O. Alman asszony (London) terjesztette elő. A jelentés szerint a Wizo évi költségvetése 21.000 fontra rug és a világgazdasági krízis ellenére is sikerült előteremteni a munkához szükséges anyagi fedezetet. A palesztinai exekutívé és a palesztinai Wizo delegátusai az új bevándorló nők elhelyezéséről referáltak, Sieff asszony (London) a németországi zsidók segélyezésének kérdéséről és a német zsidók bevándorlási mozgalmáról tartott érdekes beszámolót.

Hangsúlyozta, hogy a Wizo legfőbb gondját kell hogy képezze a Németországból kivándorló zsidó nők konstruktív segélyezése. Hanna Steiner asszony (Prága) a jövőbeni Wizo-munka feladatait vizsgálta és számos javaslatot terjesztett a konferencia elé. Rubaschov asszony (Palesztina) a palesztinai dologozó zsidó nők helyzetét ismertette, míg a Wizo ifjúsági szervezeteiről Moskovitz kisasszony (Lengyelország) referált és rámutatott a fiatal zsidó lányok bevándorlásának és áttelepítésének kérdéseire.

A konferencia határozatai

A konferencia számos határozatot hozott. Így örömmel üdvözli a Keren Kajemeth és a Wizo együttműködésének kiemelését és intenzívebbé tételét és elvileg kimondja, hogy biztos kontingenst vállal magára a KKL-lel szemben. Elhatározta továbbá, hogy a Wizo által vállalt évi 700 fontos kvótát fokozatosan fel fogják emelni az egyes országokban. Az egyes föderációk kötelességévé tették a sékel eladását és terjesztését. Gondoskodni kell a föderációknak tagjaik bevezetéséről és minden egyes csoportnak intenzív részt kell vennie az egyes országok általános cionista munkájában. Felhívják a cionista asszonyokat hogy a szociális és jóléti munkák keretében különös figyelmet szenteljenek a német zsidó bevándorlókat produktívizálására. Elhatározta továbbá a konferencia, hogy szorosabb kapcsolatot fognak teremteni a Wizo és a nemzetközi nőszervezetek között. Nagy súlyt kell helyezni az egyes csoportoknak a palesztinai turisztika fejlesztésére és fokozására. A konferencia által elfogadott költségvetés bevételi része 38.916 font, ezzel szemben a kiadások 47.715 fontra rugnak. A konferencia lezárta, hogy mindenekelőtt a meglévő intézmények ellátásáról és finanszírozásáról kell gondoskodni a szervezetnek s az újabb terveket a tovább befolyó összegekből fogják finanszírozni.

Alijah és hachsarah

A megszavazott határozati javaslatok nagy súlyt helyeznek a németországi lányok és asszonyok kivándorlásának és Palesztinában való elhelyezésének előkészítésére. Ezenkívül nagyobb mennyiségű certifikátokat fog követelni a Wizo asszonyok és lányok részére. A konferencia hangsúlyozza a kivándorló asszonyok hachsarahjának szükségességét és külön 2000 fontot szavazott meg a bevándorló nők szakszerű kiképzésére. Nagy lelkesedéssel fogadta a konferencia az angliai Wizo-föderáció tiszteletbeli elnök-

nőjének, Solomon asszonynak ama bejelentését, hogy az angliai Wizo 500 fontot fog Alijah célokra felhozni. Elhatározták továbbá, hogy a Hechalucchal egyetértésben külön hachsarah-telepeket fognak felállítani a lányok mezőgazdasági kiképzésére.

A konferencia záróülésén Hanna Steiner asszony kegyelletes szavakban emlékezett meg az év halottairól, majd Vromen Snapper asszony, az állandó bizottság elnöknője, tette meg javaslatát az új vezetőség megválasztására vonatkozólag:

Az új vezetőség

A londoni galuth-exekutívé tagjai: Apte (Krakkó), Freemann (Kanada), Heymann (London), Löwenherz (Ausztria), Margulies (Románia), dr. Poljak van Cleef (Hollandia), dr. Roth Dezsóné (Erdély), dr. Mirjam Scheuer-Goldes (Csehszlovákia), Steindler (Jugoszlávia)

A kontinentális galuth-exekutívé tagjai: G. Olga Alman, Edith Eder, Epstein, Feldmann, Feijwel, Goodmann, Irwell, Stein, Sieff, Szokolov és dr. Weizmann asszonyok.

Franciaország veszélyesnek tartja az Azur-flotta sikerét és nagyarányú körrepüléssel igyekszik tultenni Balboékon Légi fegyverkezést sürget a francia sajtó

Párizs, augusztus 18. Olaszországban még tart a lelkes ünnepi hangulat, amelyet a diadalmas óceánrepülők visszatérése keltett. Az olasz repülőraj azonban kihívta Franciaország vetélkedését. A francia sajtó feltűnő cikkeiben foglalkozik a repülőttal. Az Echo de Paris többek között azt írja, hogy a francia aviatikának le kell vonni Balboék sikerének a tanulságait. Ez a siker annak a törekvésnek a gyümölcse, hogy Olaszország meg akarja szerezni a légi uralmat. Háború esetén a huszonégy nagy repülőgép, amellyel Balbo Amerikába ment, igen tekintélyes légi hatalmat jelent.

Amilyen megbízható és gyors ez a repülőraj, olyan nagy veszedelmet jelent, ha benzín helyett bombát és robbanóanyagot visz magával. A francia aviatikának is meg kell mutatni, hogy van olyan erős, ha nem erősebb, mint az olasz.

Még élesebb a Figaro állásfoglalása. A lap azt írja, hogy az olasz aviatika sikere bizonyíték amellett, hogy a népakarat milyen teljesítményekre képes. Az olasz energia újabbredése veszedelmet jelent Franciaország számára. Franciaországnak visszaszerezni a tekintélyt és meg kell mutatni az erejét. Mert tisztában kell lenni azzal, hogy Balboék repülése nem pacifista célokat szolgál, hanem valóságos hadgyakorlat.

Franciaország különben nem akar elmaradni az olaszok légi sikere mögött. Párizsban most kerültek napvilágra a francia léghajózásiügyi minisztérium tervek kulisszatitkai. A francia légügyi minisztérium Balbo azurflottájának példájára hatalmas kollektív flottarepülést készít elő, amely nagyobb távot repülne be, mint az olasz légiflotta.

A francia légügyi minisztérium tervei szerint afrikai csoportos távrepülésről van szó. A távrepülésen 25 katonai repülőgép venne részt, amelyek zárt alakzatban körrepülést végeznének. A körrepülést etapokban hajtáná végre a francia légiraj. A körrepülés utvonala 25-30 ezer kilométer hosszú, tehát körülbelül

és Hanna Steiner (Prága).

A Palesztina-exekutívé tagjai: Arshavsky, Ginsberg, Jaffe, Kagan, Kisch, dr. Rachel Klompus, Hanna Meisel Schochat, Hadassah Samuel és Eszter Smoira. Ezenkívül két helyet biztosítottak a palesztinai munkásszervezetek részére. Az egyik helyet valószínűleg Ada Fischmann fogja betölteni.

A konferencia a Wizo világszervezet díszelnökjévé Lady Hadassah Samuelt, a volt palesztinai főkörmányzó és angol belügyminiszter feleségét, tiszteletbeli elnöknökké Irwell, Gaster és Nathan asszonyokat választották meg. A csehszlovákiai Wizo nevében Waldstein asszony bejelentte, hogy 100 fontot fognak külön Alijah célokra felhozni, míg dr. Roth Dezsóné (Temesvár) felhívta a konferenciát, hogy a héber nyelv elsajátításával adják meg a szervezetnek az egységes konferenciális nyelvet, majd kölcsönös köszönetnyilvánítások hangzottak el a csehszlovákiai Wizo és a konferencia titkársága irányában, végül Steiner asszony Prága városának mondott köszönetet. „Az a tudat — mondotta — hogy itt Prága városában, Európa közepén a zsidósággal és a cionizmussal való együttvé tartozás érzését szilárdítottuk meg, első fog segíteni bennünket, hogy itt az igazi, progresszív cionista asszonyok erős centrumát építsük ki”.

A Wizo VII. világkonferenciája a Heltjvah hangjai mellett a legteljesebb hangulatban ért véget.

annyi, mint a világrepülő Post által az 50 északi szélességi fok táján végrehajtott világrépülő ut hossza. A francia légi flotta szeptember végén indulna Afrika körrepülésére. A francia Afrika-flotta a Rhone torkolatában Istraéből startolna Utvonalanak a Földközi tenger partján fekvő spanyolországi Cartagena, innen átrepülnek a Földközi-tengert, illetve a Gibraltar szorosát Marokkó partjainál nének ki Rabarban. Innen az ut Afrika nyugati partjait mellett vezet tovább s a Zöldfoki szigetekkel szemben levő senegambiai Dakarban volna egy újabb fontos állomása, mely Afrika legnyugatibb pontján fekszik. Innen a Guineai-öböl, az Elefántesont-part vagy a Kiszabszolga part egyik városáig. Az ut második részében ugyanezen az utvonalon történne a visszarepülés.

Az afrikai csoportos távrepülésre nem építenek külön gépeket, hanem a francia hadsereg katonai repülőgépeit használnák fel, amelyek 150 kilométer óránkénti átlagsebességgel tudnak haladni. A flotta parancsnokául Guillemin generálst, a marokkói francia légügyi parancsnokot nevezték ki.

Franciaországban a hirt nagy örömmel fogadták s a repülést nemzeti ügynek tekintik.

HIDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Az Uj Kelet könyvlegyzéke

- Körmendi: Ind. 715 82 L
- Szenderkényi Anna: Felszabadultak 82 L
- Emil Ludwig: Mussolini 57 L
- II. Miklós cár bizalmas levele: Szerelmem és tragédiám 56 L
- Heltai: Életke 67 L
- Károly Sándor: Az 500.ik emelet 40 L
- B. Russel: Kina 90 L
- Kassák Lajos: Angyalföld 65 L
- Jarnó József: Börtön 40 L
- Komor András: Fischmann S. utóda 48 L
- Wells: A láthatatlan ember 32 L
- Julien Green: Adrienne 44 L
- Móricz Zsigmond: Forró mezők 44 L
- Sinclair Lewis: Wreen urunk 44 L
- Sherwood Anderson: Tar 44 L
- Katajev: A sikkasztók 44 L
- Krudy Gyula: Boldogult urfőnök 44 L
- Szitynai Zoltán: Aranykarika 44 L
- Bojer: A nagy éhség 44 L
- Bibó Lajos: Kétkeltű szerelem 44 L
- Heltai Jenő: Almokháza 44 L
- Smeljov: A pincér 44 L

orth. zsidó leánynevelőintézete internátusa

Oradea, a város legszebb helyén, minden iskolához közel, Str. Ep. Ciorogariu (Uri n.) 8. Hat éves multja teljes garanciát nyújt a szülőknek leánygyermekük elhelyezésére. A rossz viszonyokra való tekintettel

havi 1400 leiert

lakást, 5-szöri bő és tápláló ellátást, korrepetálást — leckére való előkészítést —, kíséretet az iskolába és vissza, állandó tanárnői felügyeletet és német órát ad. Zsidó leány elemi, gimnázium, társulati kereskedelmi és az összes váradi iskolákat látogató leánygyermek legalkalmasabban itt nyerhetnek elhelyezkedést. — Parkírozott, szép, tágas udvar, higiénikus termek. — Zenei kiképzés. — Idegen nyelvek. — Külön angol és héber nyelvtanfolyam. — Szabászatj és varrótanfolyam. — Kötőreferenciák! — Prospektus. — I. gimnáziumba készülő gyermekek jelentkezése iskolai helyszüke miatt sürgős.

SZOMBAT
Vezérsziget
Rek

Sighet-Má (Az Uj Kelet kovaköcsém replői nagy cég egyik b pedig a már komiszárja irtuk, a má letve Mures Perl Jenő, csempésztékál irodá talált Mure vakövet tar irodájának pedig az ird Perl Jen első percebé sulyozta, ho mása nélkül nak kivizsg leleplező p inszenálta. A város tül tartotta vakobtrán geten egy adott volna emelt vádm cióba lépet reskedő érd és csak akk kor garand Az Uj Kelet tta a kére ganatja. Ebben az dulat állott zett Farcas ramarosszi sesan komi melynek e szár szerep tünést kelt Farcasan resan komi hallgatta k mását vett besitette és besités utá rekonstruá ténétét. A Perl Jenő a rekon san komis a követke — Legy mert nem tünést kel Perl Je a komisá téhát ird Ézalatt N tót és azt — Itt Később talála m másikat a rek netek kö miszár iz dos gyóg szaladni inspektor pirba vo előhuzott Mures hogy a ról tiszt szerint v erősen o abban a a házku tette od ísmét el A ház ból leve mést kel örség f vetkező nak: — M tás tör

Einstein — az élmény

A napokban, délidőben, egy fiatal ember várt reám koszhelyemen. Világos, tisztaszemű, széleshomlokú gyermekifjú, nyári barnultással, nagyon szimpatikus. Azzal jött felém, hogy régebről ismer. Évekkel ezelőtt Váradon beszélgettem már vele, a Szilágyi-féle internátusban, ahol mint különös nyelvtelenséget mutatták be. Ilyenkor az ember azt mondja; igaz, igen, hogyne, persze, fiam, most már egészen világosan emlékszem, de régen volt.

Csak azt nem mondja az ember, ami igaz.

Igaz pedig, hogy az ilyen látogatásokat a napi gondok és teendők kiszorítják az emlékezetből. De a fiatalság számára élményt jelent az efféle vizit, különösen, ha a kamazodás éveiben történt.

Együtt ültünk, a fiu beszélt, nagyon okosan és megérződött rajta, hogy nemcsak a tanulása révén, hanem egyébként is, az átlagnál jóval tágabb a látóköre. Palesztinába készül, még nem tudja, egyetem hallgatónak, vagy mezőgazdasági munkásnak egy nagybátyja farmjára, valahol az Émekben.

Tízennyolc éves és most végezte a középiskolát Antwerpenben.

Azért itt, mert volt egy nagybátyja, gyémántkőszőrű. Nála lakott, nála kosztolt. De a dollár lemorzsolódásával a gyémánt is nagyon vesztett az értékéből; sokan, akik ezzel a szeszélyes drágakővel foglalkoztak akár mint kereskedők, akár mint munkások, máról-holnapra tönkrementek. Így ment tönkre a nagybátyja is, aki munkás és kereskedő volt egyben. Anyira, hogy kivándorolt Belgiumból. A diák-rokkonnak haza kellett jönnie. Mint-hogy pedig itthon nem találja a jövője útját, ki akar menni Erec Jiszraelbe.

Az öregebbek természetében van, hogy a fiatalok ambícióit, életirányát kutassák. Mert ebben rejlik az emberiség jövője és bizonyos még a történezt is jobban érdeklí a jövő, mint az, ami elmúlt. Megkérdeztem a fiutól, megmondhatná-e, melyik az az élmény, ami reá a legnagyobb benyomást tette.

Pillanatig sem habozott.
— Einstein látni és hallani — mondta —, ez volt a legszebb és legmagyobb élményem.

Einstein ugyanis, amikor visszajött Amerikából, néhány belgiumi egyetemen, sőt középiskolákban is előadást tartott a relativitásról.

Nem azt csodáltam meg benne, ami már pszichózis, hogy a világhírű ember mennyire egyszerű és közvetlen, hanem a pedagógiai zsemilitását. Két előadása után már közepes matematikai felkészültséggel is meg lehetett érteni a relativitás alapelveit, amihez bizonyára hónapok kellett, ha könyvből akarná megismerni az ember.

De még ez sem volt az élmény csúcsa. A fiu elment Brüsszelbe az egyetemre, hogy ott is hallgassa Einsteint, aki egy óras előadása után felszólította hallgatóit, hogy tegyék meg megjegyzéseiket. Többen, leginkább informatív jellegű hozzászólással, igyekeztek tisztázni a fogalmakat, két egyetemi hallgató azonban kritikai megjegyzéseket tett az einsteini elméletre. A professzor megfelelt nekik úgy, hogy a válasz minden kétséget eloszlatott. De Einstein ezzel nem elégedett meg. Láta a két fiatalember megjegyzéséből, hogy ezek nagyraihivatottak. Előadása után felkereste tehát a rektort és kérte, hogy gondoskodjon a két fiuról. Feltételeként maradjanak az egyetemi pályán.

— Ebből láttam — mondotta a fiu —, hogy milyen nagy zsidó ember ez az Einstein professzor.

Milyen nagy zsidó ember! A fiatalág

Értékes szépirodalmi művek darabja 20 lej

Szép Ernő: Lila akác	20 Lei
Farrère: A tükárisasszony	20 Lei
Toudouze: Vulkánok ébresztője	20 Lei
Bennett: Mr. Prohack	20 Lei
Bennett: Hugo	20 Lei
Magre: A tigris titka	20 Lei
Fouchardiére: Ha nagyjaink visszatérnek	20 Lei
Renard: A bacillusember	20 Lei

megérzi a nagyságot és megjelöli a nagyság karakterét is. Nagy ember, mert korszakosan új alkotott és zsidó, mert arra gondol, hogy ezt az alkotást tovább

kell fejleszteni. Ehhez pedig kiválasztja magának az arra hivatott tehetségeket. Nem sportélménye van egy mai tizenéves zsidónak, sem színházi élménye. Einstein az ő élménye, aki nagy és zsidó.

Ez a zsidó fiatalág kell hogy megtalálja a helyét. Ezer pokol és szenvedésen át, de meg fogja találni. (sz. i.)

KÖZGAZDASÁG

Az Egyesült Államok kormányában nézeteltérések merültek fel a további valutapolitika miatt

Buzadumpingot tervez Rooseveltt

London, augusztus 18. A kanadai kormányzóság londoni palotájában dél után értekezletre ültek össze a tengerentúli gabonatermelő államok delegátusai abból a célból, hogy a hétfőn öszszülő nemzetközi értekezletet megelőzően megvitassák a helyzetet és a lehe tőség szerint megegyezést érjenek el. A zárt tanácskozásokról kiszivárgott hírek szerint az Egyesült Államok részéről bejelentették az ülésen az amerikai buzadumping megindítását, mi helyt a londoni tárgyalások nem vezetnek záros határidőn belül eredményre.

London, augusztus 18. A Daily Telegraph tudósítójának távirata szerint az amerikai kormány tagjai között né

zeteltérések vannak a folytatandó valutapolitika tekintetében. Egyes miniszterek a további infláció ellen foglalnak állást, mások viszont rámutatnak arra, hogy az eddigi pénzfelhígítás nem vezetett kielégítő eredményre s átmeneti nyersanyagár-emelkedések után ismét erős ársökkenés állott be, különösen az agrártermékek árában, gyapokban, buzában stb. Rooseveltt egyelőre nem nyilatkozik további szándékairól.

Budapesten a gabonaforgalom megélénkülése óta egyre több cég kapcsolódik be a gabonaiüzletbe, köztük olyanok is, amelyek már évek óta nem foglalkoznak ezzel az üzletággal.

Rövidesen sor kerül a magyar postatakarékpénztári betétkönyvek beváltására

A postavezérigazgatóság befejezte a felszámolási munkálatokat. 2:1 lesz a kulcszám

Cluj-Kolozsvár, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) A magyar postatakarékpénztári betétek lejre való beváltása régen elhanyagolt probléma, melynek megoldásának reményét azonban az érdekeltek soha sem adták fel. Csak Kolozsváron és Kolozs megyében 4 millió korona betét veszett el és ez az összeg jelentős számú kisegyszitenciát érintett, mert hiszen a postatakarékpénztár sohasem a nagybété

tesek, hanem a kisemberek sparkasszája volt.

Hivatalos részről sem ejtették el egészen ezt a fontos kérdést, annál kevésbé, mert a magyar postatakarékpénztárt terhelte a felelősség a felekkel szemben mindaddig, amíg a román postatakarék nem vállalta a kérdés rendezését. Mjűtan a békeszerződés értelmében a magyar postatakarék áthárította az utódállamok

Fogakat pénzért kaphat

Elmulott évek -
elveszett fogak
- vissza nem térnek.

-de soha a sajátjait!

Ezért: Harc a veszélyes fogkö ellen!
Fogai egészségesegeknek tünnek... de vajjon azok-e a valóságban? Mert a fogkö — mely sok megbetegség oka — láthatatlanul rakódik le a fogak mögött! E bajtól menti meg Ont a Kalodont-al való rendszeres fogtisztítás. Csak a Kalodont tartalmazza a Dr. Bräunlich féle szulfurizinoleatot, mely a fogkö hatásos és tudományosan elismert ellenszere. Ezért: tisztítsák fogait reggel és este Kalodont-al!

KALODONT

fogkö ellen

Machzor, imakönyvek és Talszesek

valamint mindenféle rituális cikkek legjutányosabban beszerezhetők

Rosenzweig Anton cégnél Cluj
Kérjen ingyen árjegyzékeket.

hasonló intézkedéseire az oblligót, az ügy nem aludhatott el rendezés nélkül.

Évek óta folynak a tárgyalások a magyar postatakarékpénztári betétek lejre való beváltása ügyében. Már több mint egy éve létrejöttek a szükséges megállapodások a két kormány között. A kivételre azonban ezideig nem került sor. Illetékes helyről most úgy értesülünk, hogy a postatakarék vezérigazgatósága olyan intézkedéseket tett, amelyről arra lehet következtetni, hogy rövidesen sor kerül a régi postatakarékpénztári könyvecskék értékesítésére. Elrendelte ugyanis a vezérigazgatóság, hogy a postafiókoknak nem áll jogukban többé magyar postatakarékpénztári betétkönyvet elfogadni. Ezt a rendelkezést azzal indokolja, hogy a vezérigazgatóság befejezte a felszámolási munkálatokat. Kifizetik tehát a betéteket. Értesülünk szerint Kolozsváron, illetve Kolozs megyében összesen 2 millió lejre fognak kifizetni. Mint emittettük, ugyanis a betétek összege 4 millió korona volt és a két kormány között létrejött megállapodás szerint a beváltási kulcszám az annak idején használt koronabeváltási kulcs marad vagyis 2:1. Ebben az arányban váltják be tehát rövidesen a koronáról szóló takarékpénztári betéteket.

TURISZTIKA

A dési Aviva-Barisszia műsoros táncestélye Bizusán, F. hó 20-án, vasárnap egy bizsai kirándulással egybekötött körzeti konferenciát tartanak a szamosmenti Aviva-Barisszia híthabrutok. A konferencia reggel 10 órakor veszi kezdetét, melyen az Aviva-Barisszia aktuális problémái kerülnek megtárgyalásra. Délután a Birjon-csoport problémái vannak napirendre tűzve. Este 9 órakor a dési Aviva-Barisszia rendezésében műsoros táncestély lesz, melynek keretében előadást tart Danzig Hillél, az Uj Kelet munkatársa, az Aviva-Barisszia Nőszíntjének ros-sénije. A műsor többi számai közt szerepelnek komplett énekszámok, táncszámok, szavatelatok és egyfelvonások. A nívónak ígérkező estély elé Szamosmente cionista társadalma óriási érdeklődéssel tekint.

Kirándulást rendez a kolozsvári Aviva-Barisszia Bizusára f. hó 20-án, vasárnap. Bizusa a Szamosvölgy egyik legkelleme sebb firdőhelye és festői szépségű vidéke. A kirándulás egybekötve van az öszszes szamosmenti városok zsidó ifjuságának a találkozásával. Indulás reggel 5 órakor. Jelentkezni lehet minden este 7-től 9-ig a Zs. N. Sz. irodájában P. M. Viteczul 6. Részvételi díj 90 lej.

Kreuger gyufakirály szerelmei, Ingeborg Eberth rendkívül közvetlenül megírt könyvei Ivar Kreugerről, amelyen keresztül bepillanthatunk e szenális pénzembernek, vagy kalandornak felfokozott szerelmi életébe és gyönyörűségeibe. A könyv kapható az Uj Kelet könyvosztályában. Ára csak 57 lej.

A „ZSIDO“ Marx

Írta: Szabó Imre

A tartalomból: Rabbi Levy Marx családjá — Marx Károly zsidó környezet — Marx és a Rotschildok — Bauer és Marx zsidóvitája.

A finom papirosra nyomott példányok

ára 30 lej

Az egyszerű kiadás ára:

15 lej

Megrendelhető bélyeg előzetes bekládése mellett is az Uj Kelet könyvosztályában Cluj, Str. Baron L. Pop 10

Kopenben olyan norvég h és Guilb között el ham-nak Amund nakidejé azonban get közö pilógép sziget kö azon a h pitások s

A d

Newyor alkalmábó népgyűlés a legélese felekezeti népgyűlés el, melyet polgárok tett be és „Bármí uralják a tul, mi d állunk Romokrácia magunkén mi esetre mi ősi haz tusait. Sok német ide A detro mint ezlő kat. kivé

Prá

Benes

Berlin, sche Rund zereikket kongresszu Erdekes ez cionista sz a megnyil a kongressz metországi a kongressz sékel-akció gában. De küldhetnek cionisták, megnyilatka majd vissz A Runds nek a kong alapvető feltárasára vonatkozó koznia épp mák hossza „Senki s — hogy a a zsidók ki Do nem a c lamálni il A cionizmu désekkel és

Írtá

M S R T

Helyárok: ben az

Megtalálták Amundsen eltűnt repülőgépeinek roncsait

Kopenhága, augusztus 18. Tromsøben olyan hírek terjedtek el, hogy két norvég halász megtalálta Amundsen és Guilbeaux tragikus körülmények között eltűnt repülőgépeinek, a „Latham”-nak roncsait.

Amundsen ezen a gépen indult anakkidején Nobilék megmentésére, azonban a Spitzbergák és a Medve-sziget között nyomtalanul eltűnt. A repülőgép roncsait állítólag a Medve-sziget közelében találták meg, tehát azon a helyen, ahol az eddigi megállapítások szerint a tragikus szerencsét-

lenség történt. A feltűnést keltő hírek közelebbi részletekről egyelőre nem számolnak be. Csúpan arról tudnak, hogy a két norvég halász hálójába halászás közben roncsok kerültek, amelyeket azonban nem tudtak kiemelni, mert olyan nagy volt a súlyuk, hogy elszakították a hálót. Azt azonban határozottan állítják, hogy repülőgép-roncsok voltak a vízben.

Mindenestre pontosan megállapították, hogy hol fekszik a roncs és most expedíció fog indulni kihalászására.

A detroiti németek Hitler Németországára ellen

Német eredetű orvos nem mehet idegenfajú orvossal konziliumra

Newyork, augusztus 18. A „német nap” alkalmából az amerikai németek nagy népgyűlést tartottak Detroitban, amelyen a legélesebben állást foglaltak a faji és felekezeti megkülönböztetések ellen. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, melyet John M. Bischoff, a „független polgárok szövetségének” elnöke terjesztett be és amely szövegét így hangzik: „Bármilyen politikai áramlatok is uralják a mi drága hazánkat az óceánon túl, mi detroiti németek zárt sorokban állunk Roosevelt elnök mögött és a demokrácia általános alapelveit valljuk magunkénak. Mi amerikai németek semmi esetre sem akarjuk visszatérőzni a mi ősi hazánk felekezeti és faji konfliktusait. Sohasem akarjuk elfelejteni a mi német ideálunkat.

A detroiti német körök ma épp úgy, mint ezelőtt meg fogják őrizni tagságukat, kivétel nélkül, akár protestánsok,

akár katolikusok, akár zsidók, akár szlovákok, sémiták, vagy magyarok.”

Berlin, augusztus 18. Mialatt a detroiti németek lendületes határozati javaslatban szögezték le álláspontjukat a németországi gyűlölködéssel szemben és a felekezeti béke mellett tettek hitet, dr. Wagner a németországi orvosszövetségek biztosa megtiltotta:

1. hogy németeredetű és idegenfajú orvosok egymást képviseljék vagy helyettesítsék,

2. hogy német eredetű orvosok idegenfajú orvosoknak átutalásokat eszközöljenek vagy azoktól elfogadjanak.

2. hogy németeredetű orvosok idegenfajúkat vonjanak be konziliumokba, vagy hogy engedjék magukat általuk bevonni, amennyiben ez a birodalmi bizton-ságrendelet által előírt gondos kezelést a biztosított egyének vagy hozzátartozóinak nem zavarja.

Prága városa a Cionista Világkongresszus jegyében

Benes otthagyta Geniét, hogy üdvözölhesse a kongresszust. A németországi cionisták és a prágai kongresszus

Berlin, augusztus 18. A berlini Jüdische Rundschau legutóbbi számában vezércikket közöl a prágai cionista világkongresszus feladatairól és problémáiról. Érdekes ez a cikk, hiszen a németországi cionista szervezet hivatalos organumának a megnyilatkozása és köztudomású, hogy a kongresszus középpontjában az áll, a németországi zsidók nem vesznek részt ezen a kongresszuson. Ebben az esztendőben sékel-akció sem volt Hitler Németországában. Delegátust már csak azért sem küldhetnek Prágába a németországi cionisták, mert a kongresszuson várható megnyilatkozások után aligha térhetnek majd vissza a náciok országába.

A Rundschau hangsúlyozza, hogy ennek a kongresszusnak a Palesztina-eszme alapvető jelentőségének és lényegének feltárására és a gyakorlati építmunkára vonatkozó határozathozatalra kell szorítania, éppen a kevésbé fontos problémák hosszas vitáitól.

„Senki sem mondhatja — írja a lap — hogy a cionisták örömmel üdvözölnék a zsidók kiábrándulását Németországban. De nem a cionisták feladata „harcolni” proklamálni ily súlyos események ügyében. A cionizmus értelme praktikus intézkedésekkel és eszmei erősítéssel hozzájárul

ni a zsidók helyzetének enyhítéséhez. Talán még nem jött el az az időpont, ami kor eredményesen lehet megfogni ezt a feladatot és problémát. A német cionisták ezért elene voltak az idei kongresszus megtartásának, annak elhalasztását kérték és azon nem is fognak résztvenni. Miután a kongresszus nem történt meg, az exekutív és a kongresszusi vezetőség feladata teljes határozottsággal ügyelni arra, hogy a kongresszus mindvégig tudatában legyen pozitív felelősségének és ne alakuljon át népgyűléssé... A kongresszusnak rövidnek kell lennie és két nagy probléma komplexumot kell előtérbe helyezni: a palesztinai építmunkát és a németországi zsidók helyzetét.

A német cionisták elvárják, hogy ebben a mederben foljon le a kongresszus és találja a gyakorlati eszközöket és utakat a németországi zsidók nagy tömeges kivándorlására Palesztinába.

Prága, augusztus 18. A Prágában üléselő konferenciák és a 18. cionista világkongresszusra való készülődések egyre erőteljesebben nyomják rá a maguk bélyegét a városra. A házak ormán kétféle zászlók lengenek és a transzparenseken üdvözlések és köszöntő szavak láthatók a napról-napra özönlő delegátu-

Magyar Színház

Szombaton, aug. 19-én este 8^{1/2} és vasárnap d. u. 5^{1/2}-kor:

TIMOSA a cár katonája

Irták: Gellért Lajos és Weinreb Ignác. Zenéjét szerezte: Eugen Stepat

SZEMÉLYEK:

Mócsi . . . Forgács Sándor	Towje . . . Ihász Aladár
Sára . . . Ö. Beness Ilona	Chajem . . . Tompa Béla
Ruchele . . . Bárdy Teréz	Rézi (bába) . . . Miklóssy Margit
Timosa . . . Lantos Béla	Voszil . . . Balázs Samu

Helyárak: Földszint: 30 lej, Pályülés és enkély: 20 lej, Állóhely: 10 lej. (Ezekben az árakban mindennemű jegyadó, repülőbélyeg és pótdíj bennfoglaltatik.)

Alapítva 1929.

Alapítva 1929.

Nagyvárad Zsidó Fiúinternátus ujonnan átalakítva

Oradea, Strada Delevrancea (Ritoók Zs. u.) 17.

Igazgató: Szilágyi Adolf liceumi tanár.

Felvesz kereskedelmi iskolába, liceumba és gimnáziumba járó növendékeket. Árai nem magasabbak a privát háznál kért díjnál. A növendékek szaktanárok által nyernek előkészítést, Komoly érdeklődőknek prospektust küld.

sokhoz. A főúccakon hat nyelven megszövegezett tartalmazó üdvözlő feliratok állnak. Amerikából és Palesztinából már meg is érkeztek az első delegátusok, köztük dr. Stephen Wise, Berl Katzenelson, Josef Sprinzak és Zalman Rubaschow.

Dr. Benes Csehszlovákia külügyminisztere, ki jelenleg Genfben tartózkodik, holnap hagyja el a Népszövetség városát és Prágába utazik, hogy hétfőn személyesen üdvözölhesse a 18. cionista világkongresszust.

Mit nyújt a Schwartz Menyhértne nagyvárad leányintézete havi ezernégyszáz leiert?

A már hat éve fentálló és tekintélyes szép multra visszatekintő Schwartz Menyhértne leányintézet havi 1400 leiert már teljes ellátást, naponként ötszöri étkezés sel, korrepetálást, állandó tanárnői felügyeletet és német órákat ad. A Schwartz Menyhértne leányintézet szokatlanul olcsó árai már nem is jelentenek meglepetést, mert ez az intézet a multban is kevés ellenszolgáltatásért mindig sokat nyújtott.

A Schwartz leányintézet ezenkívül egy hézagpótló intézet is amennyiben a

szülőknek nem lesz szükségük a privát-házakra és a felügyelet biztosítására, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy az intézet a város központjában fekszik, gyönyörű parkos udvarral, higiénikus nagy termekkel.

Nagy megnyugvásra szolgálhat minden szülőnek, hogy gyermekeiket elkísérik az iskolába és vissza az intézetbe, állandóan a bent lakó tanáraik társaságában vannak, de szabad idejüket is kellemsen tölthetik el.

Cáfolják, hogy Gandhi abbahagyta volna éhségsztrájkját

London, augusztus 18. Bombayből cáfolják azt a hírt, hogy Gandhi abbahagyta volna éhségsztrájkját. A hindu nacionalista vezér nem találta kielégítőnek azokat a kiváltságokat, amelyeket részére biztosítani szándékoztak s folytatja az éhezést.

Egyidejű jelentés szerint az indiai-afganisztáni határvidéken harcok folytak felkelő törzsek és angol területi katonaság között. A harcokba beavatkoztak az angol légi haderő Indiában állomásozó bombavető repülőgépei is.

Egy dési vízvezeték-szerelő négyyszer ereszkedett le a beomlott bányába,

hogyan felszínre hozza a három hónappal ezelőtt öngyilkossá lett leány holttestét. Steiner Rózi számkivetett holtteste végre az anyaföldbe került

Dej-Dés, augusztus 18. Dész közvetlen közelében, Désaknán van egy híres beomlott sóbánya, amelynek mélysége ismeretlen és amely annál inkább izgatja az emberek fantáziáját, mert az utóbbi években két nagy szenzációnak középpontjába került. Ide akartak öngyilkossági szándékból leugrani a dési katonazenészhadnagy gyilkosai. De még jobban a közérdeklődés hullóterébe került a beomlott sóbánya, amikor ez év július 21-én Szabó Zoltán kolozsvári Eke turista élete kockázatával leszállt a beomlott bányába fenekére és amikor visszatért elmondotta, hogy a tárna fenekén csillogó zöldes tó felszínén egy női hulla uszik.

Szabó Zoltán pontos szemleleírását adott a holttestről, amelynek alapján megállapították, hogy az Steiner Rózi 33 éves dési zsidó urileánnyal azonos. A kétségbeesett hozzátartozók mindent elkövettek, hogy a szerencsétlen leány holttestét felszínre hozzák és tisztességesen eltemessék, de nem akadt vállalkozó, aki a veszélyes utat a tárnába megkockáztatta volna.

Az elmúlt héten azután jelentkezett a hozzátartozóknál Pávai Lajos 21 éves vízvezeték-szerelő, aki vállalkozott arra, hogy a holttestet felszínre hozza. Tegnap délutánra tüzték ki a leszállást és Déstről valóságos bucsujárás indult a tárnához. Csaknem a fél város kirándult a bányához, ahol a népünnepélyszerű kivonulásra élmes kereskedők élelmiszersátrakat és egyéb bódékat ácsoltak össze sebtében. Kivonult a csendőrség, rendőrség és tüzöl-

tóság is.

A leszállást Vlador segédmérnök és Papp Sándor a dési vízművek főgépésze irányította. Pávai Lajos egy drótkötélhez illesztett egy drótkosárhoz erősítették és leeresztették a tárna mélyébe. Amikor feneket ért felhuzatta magát, mert a holttestet a tó széléől tíz méternyire találta és csaklya nélkül nem tud boldogulni. Ezután újra leeresztették egy hosszú csáklával, de így sem sikerült a holttestet kihozni. Ma délelőtt azután négyyszer egymásután eresztették le, míg nagynehezen felszínre hozta a holttestet. Steiner Rózi kiemelt holttestét előbb hullaházba szállították, majd mikor az ügyész a temetési engedélyt megadta, a zsidó temetőben földelték el.

(d. l.)

Szederkényi Anna: Felszabadultak. A kitaláló író a ma aszonyának és vergődő korunknak legizgalmasabb problémáit tárgyalja regényében. Ára csak 32 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

A legolcsóbb magyar lexikon a

Genius Kis Lexikon,

mely 1618 hasábján 110.000 szóban 40.000 cikket, 800 ábrát, 64 műmellékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 545 lej helyett 120 lej fűzve, 150 lej egész vászonba kötve. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség (20 lej) előzetes beklüldése mellett (bélyegben is) vagy utánvételi.

Uj vasuti vonal épül Aradon-Nagyszebenen át Bukaresthez

Két milliárdba kerül az új vonal kiépítése. Költségeit — évi 100 millió lejt — az érdekelt hat megyének kell kifizetnie

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. A közlekedési minisztérium és az Államvasutak igazgatósága Arad szempontjából igazgatóságuk bíró terv megvalósításán dolgozik. Arról van szó, hogy Arad új vasut vonallal közvetlen összeköttetést nyerjen Constanza-val, a legjelentősebb Feketetengeri kikötővel a Vörös-toronyi szoroson, tehát a legalacsonyabb, de legfestőbb kárpáti hágón át. Az új vonal Aradnak a fővárossal való vasuti összeköttetésére is nagy befolyással lenne, mert 200 kilométerrel rövidítené meg az arad-bukaresti utat. Az új vonal iránya a következő volna: Kurties—Arad—Alvina—Vizakna—Nagyszeben—Targu-Rosu—Râmnicul-Vâlcea—Curtea de Arges—Pitesti—Bukarest—Constanza.

Az új vasuti vonal megépítése nem kevesebb mint két milliárd lejtbe kerülne, olyan hatalmas befektetés ez, amely a mai viszonyok között nem könnyen teremthető elő. Igaz ugyan, hogy a stabilizációs kölcsönből öt milliárdot kihasználtak volt államvasuti beruházásokra, ennek a pénznek nagy részét azonban a CFR már lekötötte kisebb jelentőségű beruházásokra anélkül, hogy bármilyen nagyobb koncepciója közlekedési problémát megoldott volna. A két milliárdot tehát elő kell teremteni addig is, amíg az állam újabb kölcsönt tud szerezni beruházási célokra.

Az új vasuti vonal tervét azok a megyék vették fel és azok szorgalmazták, amelyek az új vasuti vonal vezetni fog. Minthogy a Kurties—Constanza vonal egyúttal a legrövidebb összeköttetést is jelenti Közép- és Kelet-Európa között, kétségtelen, hogy a balkáni forgalomrövidítő alatt áthelyeződnek erre a vonalra. Az új vonal Pancsova keresztül összeköttetést nyerne ugyanis Belgráddal s az új vonal 250 kilométerrel közelebb hozná a szerb fővárost. A mai utvonalon ugyan is, amelyik Temesváron és Szabadkán át vezet Belgrádba, 950 kilométer hosszú, az új vonal csak 700 kilométer lenne, bizonyos tehát, hogy a román-szerb forgalom is azonnal áttelődne erre az irányra.

Az új összeköttetés kiépítéséhez két új szakaszt kellene az államvasutak épít-

niök: egy 45 kilométereset Râmnicul-Vâlcea és Curtea de Arges között és egy variánst, amely mintegy 15 kilométeres pályát megépítését teszi szükségessé Vizakna mellett. Ezek a munkálatok azonban kétmilliárd lejt emésztenek fel s egyelőre nincs rá fedezet. A CFR igazgatósága azonban olyan előnyösnek találja az új vasuti összeköttetést, hogy annak gyors megépítését hozta javaslatba a közlekedési miniszternek. A vasutigazgatóság szerint az új vonalnak a következő előnyei lennének:

1. Megvalósíthatnák általa a legrövidebb összeköttetést Közép-Európa és Bukarest között.

2. Kihasználnák a fogarasi havasoknak és a Kárpátoknak legalacsonyabb átkelési pontját, amely a múltban azért maradt felhasználás nélkül, mert a magyar időkben a forgalmat nem Bukarest, hanem Budapest felé irányították.

3. Létrejönne a legrövidebb összeköttetés Erdély és az ország fővárosa között. Kétszázötven kilométerrel rövidebbé válnék Románjának Jugszláviával való vasuti összeköttetése.

A CFR már több külföldi ajánlatot kapott a felette rentabilisnek látszó vonal megépítésére, ezeket azonban nem hajlandó figyelembe venni, mert az államvasut nem mondhat le az új vonalról várható jövedelmekről. Azt javasolja azonban, hogy a törvényhozás hozzon be abban az öt megyében, amelynek területét az új vonal szeli át, egy rendkívüli pótdót, mint ahogy ezt Romániában már a békeben is csinálták a Ploesti—Slobozia és a Bukarest—Olenita vonalak megépítésénél.

Minthogy az új vonal megépítésében Arad, Hunyad, Alsófehér, Szeben és Valcea és Arges megyék vannak érdekelve, ezek állami adójához kellene olyan pótdótot csatolni, hogy évi 100 milliót biztosítson az építési költségek amortizálására és arra az időre, amíg az állam abba a helyzetbe kerül, hogy nagyobb külföldi kölcsön segítségével levegye majd a rendkívüli terhet a megyék lakosságáról.

A közlekedési minisztérium magáévátette egész terjedelmében az államvasutak igazgatóságának előterjesztését s a parlament öszi ülészakánának kezdetén benyújtja a törvényhozásban az új vonal megépítésére vonatkozó törvényjavaslatot.

A gőzrepülőgép, a „ködszem” és a villamos nyelv a legújabb kuriózumok

35 millió autó a földön. Amerikában 5, Németországban 100 emberre esik egy autó

Párizs, augusztus 18. A legújabb statisztikai adatok szerint ez év januárjában kerekén 35 millió autó szaladgált a földgolyón, tehát 540 ezerrel több, mint a múlt évben. Ezek közül egyedül Amerikában 26 millió található. A következő ország a sorrendben Franciaország 1 millió 700 ezer autóval. A kis Svájcnak 89 ezer autója van.

Az amerikai városok közül Newyork vezet 800 ezer autóval, Newyorknak magának több autója van, mint a negyedik helyet elfoglaló Németországnak, amely 700 ezer autóval rendelkezik. Az adatokból megállapítható, hogy míg Németországban minden száz emberre egy autó esik, addig Amerikában minden ötödik emberre egy autó jut. S a fejlődés rohamra tovább tart.

Elektromos légyfogó

Az amerikai tejjgazdaságok évente 60 millió dollár kárt szenvednek a legyek és rovarok következtében. A rovarok elleni küzdelem most egy érdekes új készülék vitt forgalomba, amelyet kevés költséggel — bárhol fel lehet állítani.

Az ablakon és nyílásokon egy keretet helyeznek el, amelyen vékony, párhuzamosan futó drótok vannak kifeszítve. A drótokon magasfeszültségű áram kering. Természetesen relatív igen kevés árammennyiség elegendő ahhoz, hogy a drótcot megérintő rovar elpusztuljon.

Egy mezőgazdasági kísérleti állomáson az elektromos légyfogóval végzett kísérle-

teknél kiderült, hogy napi 25 fillér áramköltség mellett egy elektromos légyfogó 11 nap — alatt 200 ezer legyet pusztított el.

A ködszem

A ködszem egy új instrumentum, a melyet az amerikai Bermuda hajó most próbált ki teljes sikerrel. Lényege a fotocella elvén alapszik. Sötétben, ködben, füstben a hajók állandóan ki vannak téve annak a veszélynek, hogy nem veszik észre a közeledő hajókat.

Különösen a köd jelent nagy veszedelemet. Az új ködszem 20 kilométeres távolságban minden hajót és repülőgépet észrevesz, mert automatikusan jelez minden láthatatlan és egészen gyenge meleg sugarat s azonnal működésbe hozza a vészszengőket.

Ezt a készüléket kitűnően lehet alkalmazni nagy erdőbirtokon is. A csodálatos készülék az erdősegeket már kezdeti stádiumokban észreveszi és jelenti, ha égés van.

Az első gőzrepülőgép

Az amerikai Bessler testvérek felépítették az első gőzzel hajtott repülőgépet, amellyel most folytatnak kísérleteket. A gőzt olajégetől fölött feleltetik, a két cillinder nem foglal el több helyet, mint egy benzintörő, úgyhogy kívülről alig lehet észrevenni a különbséget.

A gép, amely csak 90 kilogramot nyom és 150 lóerőt szolgáltat, teljesen zajtalanul és nyugodtan dolgozik.

A vízelhasználás, majdnem nulla, mert a gőzt hűtőben felfogják és kondenzálják. Bár az első próbarepülések teljes sikerrel folytak le, a gőzrepülőgép jövőjéről még nehéz határozott véleményt mondani.

Elektrixn, a villamos nyelv

A furesa nevű készülék egy ósrégi elven alapul, amelyet már Volta is ismert. Ha két elektródát savba mártunk áram keletkezik.

A gyümölcsök, lekvárok, stb. bizonyos mennyiségű savat tartalmaznak, így tehát ezek is elektromos hatást váltanak ki. Az Elektrixn annyira érzékeny, hogy egy milliomod ampére áramerősséget is kimutat. Tehát annyit, amennyi egy légy repülőerejének egytizedrészt teszi ki. A készülék nem nagyobb, mint egy billiárd golyó és a gyakorlati életben is egyszerűen használható.

Két narancs, vagy két alma ízét megállapíthatom vele anélkül, hogy a gyümölcsöt megkostoltam volna.

Egy-egy tű szurok a gyümölcsbe s a készülék kimutatja a mikro-ampereket. A savanyú gyümölcs többet mutat, pl. a citrom 16 mikro-ampéramot szolgáltat, egy édes narancs csak ötöt. Konzervgyárakban különösen jó hasznát lehet venni a készüléknek, mert skálája pontosabban mutatja ki a készítmény savtartalmát, mint az emberi nyelv, de orvosi savvizsgálatoknál is sokkal pontosabb eredményeket lehet elérni az „elektromos nyelv” felhasználásával.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 5, 7^{1/2}, 9^{1/2} órákor:
Vasárnap 5, 7^{1/2}, 9^{1/2} órákor:

J. Arthur Gains világhírű néger énekes: Egy dal, egy csók, egy leány... film keretében, főszerepekben: Gustav Fröhlich és Marta Eggerth.

ROYAL-MOZGÓ MŰSORA

Ma, szombaton 3, 5, 7 és 9 órákor:
ALPÁR GITTA: A szivék királynője című csodafilmében. Olcsó nyári helyárok: 15 és 20 lejt minden jegy. Journal: Francia-német válogatott fuballmérkőzés 60.000 néző előtt.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Szombat 5, 7 és 9 órákor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor:
Atlantis. Pierre Benoit világhírű regénye nyomán. Főszerepben: Brigitte Helm.

AZ OPERA MŰSORA

Csütörtöktől: Nem kértem, ki vagy. Főszereplők: Liane Haid, Gustav Fröhlich, Adele Sandrock, Szóke Szakálj. Rendezte: Bolváry Géza, zenéjét szerzte: Robert Stolz.
Jón! Premier: Az ifjúság bűnei, Maria Solveg, Bernhard Götzke.

Az UJ KELET olcsó könyvei

Smedley: Magányos asszony	147 Lei
Patentre: Pénz	87 Lei
Juhász: Hősök, tudósok, emberek	147 Lei
Molnár Ferenc: Harmonia	54 Lei
Sigríd Undet: Koszoru	144 Lei
Schalom Asch: Moszkva	168 Lei
Schalom Asch: Pétervár	168 Lei
Marai: Csutora	117 Lei
Galsworthy: Vagyon urai	70 Lei
Galsworthy: Bíró előtt	75 Lei
Babits Mihály: Gólyakaliva (kötve)	57 Lei
Karinthy: Hasmútét	72 Lei
Juhász: Japán	36 Lei
Juhász: Olaszország	36 Lei
Pap: Megszabadították a haláltól	87 Lei
Adanov: Thermidor 9.	90 Lei
Aldanov: Összeesküvés	90 Lei
Aldanov: Ördög hidja	90 Lei
Paleologue: Három diplomata	54 Lei
Bedel: Jerome szerelme északon	20 Lei
Bennett: Vasuti baleset	90 Lei
Walpole: Egy vöröshaju	96 Lei
Pécsi Mária: Mezők filióma	90 Lei
Kennedy: A család bolondja I. II.	162 Lei
Fay Hona: Alkonyat	90 Lei
Desping: Sorrell és fia I. II.	180 Lei

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lejt, vastagabb betűvel 4 lejt. Legkisebb apró hirdetés 20 lejt. Aláírt keresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíges levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Eladó 4 darab üzemképes autobus, Fargo és Chevrolet gyártmányu, előnyös árban. Megtekinthető Mera et Co. autobuszvállalatnál Simleul-Silvaniei.

Központban uricsalád felvesz teljes ellátásra felsőbb iskolás leány növendéket, Cluj, Malom u. 14. Léb.

Orth, zsidó tanár, Oradea jutányos áron vállal tanulóéletet teljes ellátásra, német társalgás és zongorahasználattal. Cim a kiadóhivatalban.

Kezdeknek és haladóknak ad német órákat fiatal urileány, képzett nyelvemlő, aki egyben elemi iskolai tanulók korrepetálásában is nagy jártassággal bír, kitűnő eredményeket mutathat fel. Megkereséseket „Modern módszer” jelígre a kiadóba kér.

Központban uri család felvesz teljes ellátásra felsőbb iskolás növendéket. Cim Str. Abatele Závorel 2. B. (Óvár)

Vasszakmában perfekt segédet keresek „Védki város” jelígre a kiadóba.

Háromnyelvű, önálló detailista, jömege-jelenésű manufaktura segéd fényképes ajánlatát azonnalra küldje Kertész Testvéreknek Brasov.

Ford, allg használt, személyautó eladó, részben Kolozsvári Takarékpénztár betétkönyvvél fizethető. Bővebbet Regele Ferdinand 68. alatt.

Perfekt fűzővarró felvétetik. Cim a kiadóban.

400.000 lejes társat keresek közszükségleti vegyületek gyártásához. Biztos, fényes befektetés. Eszenciagyár Satu-Mare, Decebal 10.

Akceptálunk nőien izr. fűszer, vegyes utazót, ki borkezelésben is szaktudással bír. Irásbeli ajánlatok Blütner Dávid Fiaj Toplita küldendők.

Suche intelligentes jüdisches, deutsches Fräulein zu 3 Kinder. Rumänische Sprache bevorzugt. Adresse: Weiss Jenő Satu-Mare, Reg. Carol 5.

Erdély egyik nagyobb városában keres elvált férfi zsidó nőt, ki 2 gyermeke gondozását (14 éves leány, 12 éves fiu) egyedül, főzést és az egész háztartás vezetését elvállalná. Ajánlatok fizetési igény megjelölése mellett „Házvezető” jelígre e lap kiadóhivatalához küldendők.

Írógépeket Remington, Underwoodot, Royalt, hordozható uti (Portable) is, használt, törött állapotban bármilyen mennyiségben veszek. Cim: Selmezy Péter bodega Turda, Piata Mih. Viteazul

Iskolai évben rituális teljes ellátást kaphat 2-3 gimnázista leány vagy fiu. Balázs gyógyszerésznél, Turdán.

Kelengyek készítése, függöny és ártiterít összeállítás, csipkebevarrás, párnák montirozás, előrajzolás a legújabb minták szerint legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunkaszalonjában Str. Baritiu 16.

Tolsztoj a 20. század mérlegén

Írta: Dr. Stern Ignác. A világhírű író biográfiája napjaink megvilágításában.

Ara 10 lejt

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Mint fekete kösírja élet

emberek

mondja,

mondja,

molamed.

őreg Jojo

már, csak

a tikkát,

értelmet,

mögött a

muzsikák

az élet,

szó lendül

nézd, nézd

háztól-há

mintha

valaki só

szavak m

élet,

mert szar

leány cso

a leány a

te most

Egy hide

csuszott é

fekete kö

— Bécs

miniszter.

mán magy

szágból jó

zett s látó

kancellárn

— Egy

Bastiából

szálló abl

meretlen

mélységre

lákra esett

a férfi ol

eddig még

— Megt

ből jelent

templom

nóvtelen s

zottság j

Ronsard-na

lyen nyug

jének föl

Ronsard é

vedett és

kinozták,

Ajai a talál

köszvényes

lamint a f

sét.

— Tardi

cia alkotm

dieu volt

legutóbbi s

nek megj

módosítás

képviselő

hozatalára

sekre vona

tek ugyanis

a választók

tek pénzüg

olyan köte

lyek a kinc

vezetnek. A

jedelmek t

jábot hoztá

szó, hogy

utódainak

találjunk v

hogy minde

nyezes jo

hatalom ke

kedés egyé

megkönnyít

HIREK

A Móláméd

Mint fekete könnyecsepp eget, halkhangon sirja életét: zsolozsmázik. Övé a szavak, emberek beszélték és ő a szavukat mondja, mint a szerelmes szerelmét szavakba mondja. Csak mondja, öreg Jójchannan móláméd.

Öreg Jójchannan móláméd, öreg és már, csak a szavak tikkát ismeri, csak a tikkát, a szavak mögött huzódó értelmet, de öreg Jójchannan! szavak mögött vannak vágyak, értelmek mögött muszikák jajognak, szavak mélyén síkolt az élet, sző lendül buja ajkakon, de nézd, nézd, mikor pendül az óra, házról-házra, sorról-sorra kuszik és olyan,

mintha valaki sóhajt sóhajtozna: a szavak mélyén síkolt az élet, mert szavakba zárták. Mert szavakba zárták a gallilei leány csodacsókját és amit a leány a csók után mondott. Szavakba zárták, És te most utána mondd.

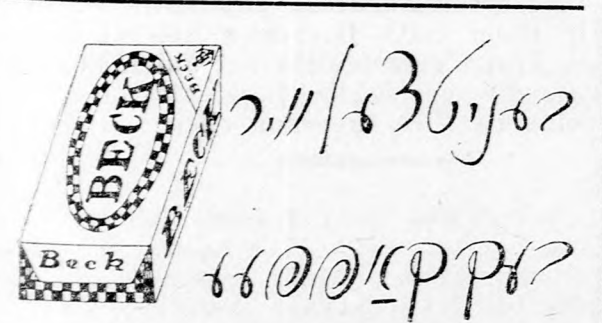
Egy hideg éjjel csuszott éveimbe. Mint fekete könnyecsepp eget.

ADLER HUBERT

Bécsbe érkezett a magyar külügyminiszter. Bécsből jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Olaszországból jövet az osztrák fővárosba érkezett s látogatást tett Dollfuss szövetségi kancellárnál.

Egy házaspár kiesett az ablakból. Bastiából jelentik: A tengerre néző egyik szálló ablakából egy házaspár eddig ismeretlen okból a második emeletről a mélységbe zuhant és a tengerparti sziklára esett. Az asszony azonnal meghalt, a férfi oly súlyosan megsebesült, hogy eddig még nem lehetett kihallgatni.

Megtalálták Ronsard sírját? Párizsból jelentik: A saint-cosme-i plébániatemplom sírboltjában ez év májusában névtelen sirra bukkantak. Szakértő bizottság jelentése szerint valószínűleg Ronsardnak, a franciák ismeretlen helyen nyugvó XVI. századbeli nagy költőjének földi maradványairól van szó. Ronsard élete végén erős reumában szenvedett és romboló metasztófogaj is sokat kínozták. A szakértő bizottság orvostagjai a talált csontokból megállapították a köszvényes-reumaikus elváltozásokat, valamint a felső metasztófogak megbetegedését.

Tardieu módosítani akarja a francia alkotmányt. Párizsból jelentik: Tardieu volt miniszterelnök az Illustration legutóbbi számában az ország pénzügyeinek megjavítása céljából az alkotmány módosítását javasolja. Meg kell vonni a képviselőktől az új hitelek javaslatba hozatalára és a pénzügyi kezdeményezésekre vonatkozó jogot. A képviselőjelöltek ugyanis a választási küzdelem során a választóközönséggel s főleg a kerületek pénzügyi hatalmasságaival szemben olyan kötelezettségeket vállaltak, amelyek a kincstár valóságos kifosztásához vezetnek. A parlamenteket eredetileg a fejedelmek tékozlásának megfékezésére céljából hozták létre, ma pedig arról van szó, hogy a „fejedelmi mindenhatóság” utódainak a képviselőknek tékozlása ellen találjunk védelmet. Tardieu azt javasolja, hogy mindennemű költségvetési kezdeményezés jogát kizárólag a végrehajtó hatalom kezébe tegyék le. Ez az intézkedés egyébként a képviselők helyzetét is megkönnyítené választóikkal szemben.

Bikszád gyógyfürdő Románia Karlsbadja

Biztos gyógyulást nyújt az összes gyomor, epekö, cukor, máj, hólyag, légszű és prosztatata megbetegedéseknél.

Ez évben nagyon olcsó árak vannak az elő-, a fő- és utószезонban

A főszезон (július 1-től aug. 25-ig) árak:

A Berta lakban 1 ágyas szoba napi Lei 75 penzióval (étlap szerint diétásan is) Lei 135. A Mária lakban 1 ágyas szoba napi Lei 60 penzióval (étlap szerint diétásan is) Lei 135. A Mária lakban 1 ágyas szoba napi Lei 40, penzióval (étlap szerint diétásan is) Lei 100. Berta lakban 2 ágyas szoba napi Lei 135. Mária lakban 2 ágyas szoba napi Lei 105. Anna lakban 2 ágyas szoba napi Lei 80. Mária lakban 2 ágyas szoba napi Lei 80.

Vannak szobák már 20 lejért is.

Allandó fürdőorvos Szémsavas, sós, ásványvízfürdők. Most érkezett rendelést szerint külföldieknek ingyenes fürdővizum. Féláru vasuti jegy. Szigorúan orth. kóser konyha a fent jelzett árak mellett. Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság, Telefon 6.

Husz millió líra értékű arannyal szaporodott az olasz jegybank aranykészlete. Rómából jelentik: Az olasz jegybank aranykészlete az utóbbi két hét folyamán 20 millió líra értékű arannyal szaporodott. A bankjegy mennyiség 80 millió lírával kevesebb most, mint augusztus eső napjaiban.

A szovjethatóságok sorra bezárják a magánkézben levő malmokat. Londonból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a szovjethatóságok sorra zárják be a szovjetterületen magánkézben lévő malmokat hogy a gabonarejtegetést ezzel is megnehezítsék.

Az oradeai Kereskedelmi Csarnok által fenntartott nyilvánossági joggal bíró, 1888. évben létesített fiú felsőkereskedelmi iskolában (Aleea Gojdu 1.) és az 1914-ben létesített női felsőkereskedelmi iskolában (Aleea Romei 1.) az előjegyzések megkezdődtek. Mindennemű felvilágosítást adnak és kívánatra prospektust küldenek az igazgatóságok.

Dési orvos hír. Dr. Gárdos Béla fog- és szájbetegségek szakorvos folyó hó 21-én Désen, a volt dr. Berger-féle rendelésben, megkezdte rendelését.

Vád tíz nagy francia újság ellen. Párizsból jelentik: A Populaire ma nagy feltűnést keltő leleplezéseket közöl arról, hogy hova fordította a francia nehézipar szervezete, a Comité des Forges az elmúlt évben megszávozott „propaganda-költségeket”, amelyeknek összege nem kevesebb, mint 75 millió frank. Ebből a pénzből tíz nagy francia lapot tett lekötelezettjévé a Comité des Forges — írja a Populaire, — A Temps 10 millió frankot, a Journal des Débats 15 millió frankot kapott és tekintélyes összegű támogatásban részesült az Echo de Paris, a Journée Industrielle, továbbá a Bulletin Quotidien nevű gazdasági köznyomat, amelyet Francois-Poncet alapított. A Populaire végül kijelenti, hogy értesülése szerint részt vállalt a Comité des Forges az Intransigeantban is, amelynek tulajdonosa néhány hónap óta Louis Dreyfus.

Köszönetnyilvánítás. Ez uton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen, drága Piroskánk váratlan elhunyt alkalmából bármilyen formában részvételükkel igyekeztek enyhíteni végtelen gyászunkat és gyógyíthatatlan fájdalmunkat. Özv. Schwartz Jenőné, a maga és az egész gyászoló család, valamint az elhunytak lesújtott völegénye nevében.

Vasárnap temetik el Luccában Balbo óceánrepülő flottájának az Azorokon lezuhant pilótáját. Rómából jelentik: Luccában vasárnap fogják temetni Balbo óceánrepülőrajának az Azorokon lezuhant és életét vesztett pilótáját, Squaglia hadnagyot, akinek koporsója olasz hadihajón utban van Olaszország felé.

Gyáraknál visszamaradt 52600 mtr. különböző textil, mosóvaszon és selyemárut megvásárolunk, minek elárúsítását egy külön helyiségben, a Str. Sft. O. Josif No. 4 (Szép ucca) alatt, hátul az udvarban d. e. 10-12-ig, d. u. 5-7-ig aug. 18-án megkezdjük. STEA nőidivat-áruház Cluj.

Eljegyzés. Sándor Blanka Ilva-Mare és Kohn Ábrám Regin jegyesek.

Lóművészek tragédiája. Pasewalkból jelentik: A Busch-cirkusz, amely tegnap itt vendégszerepelt, súlyos károsodás érte. Az egyik vagon, amelyben kilenc értékes idomított ló volt, kigyulladt. Három ló oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy kimúlásukkal kell számolni. A többi ló is annyira megsebesült, hogy a cirkuszmutatókra már sohasem lesz alkalmas. A kár mintegy 50.000 marika.

Orvosi hír. Dr. Porsche F. idegyógyász főorvos szabadságáról hazatérve, rendeléseit idegbetegek részére Cluj, Főter 10. szám alatt újra megkezdte. Rendel: délelőtt 11-1 és délután 3-5-ig. Gyógyintézetekben rendelőórát nem tart.

A magyar minisztertanács elfogadta a gabonaadózársról szóló rendelettervezetet. Budapestről jelentik: A magyar minisztertanács ülésén elfogadták a hátralelőcs adóknak gabonában történő fizetéséről szóló rendelettervezetet.

Felhívjuk a kereskedők és fogyasztók figyelmét arra,

hogy őrizkedjenek összetéveszténi a Haifából importált kitűnő „SHEMEN-MENORAH”-szappant más gyártmányu utánzattal, amely a „KASHER” felírást is utánozza.

A valódi SHEMEN-szappan felülmúlhatatlan minőségét lehetetlen utánozni, minthogy e szappan a haifai SHEMEN-gyár speciális receptje szerint kizárólag növényi olajokból készül.

A fogyasztók ügyeljenek a vásárlásnál és kérjenek kizárólag „SHEMEN-MENORAH”-szappant, amelynek Romániában is bejegyzett védjegye a következő:

Kérjük a fogyasztókat, hogy közöljék velünk ama kereskedő nevét, aki ha „SHEMEN-MENORAH”-szappant kérnek, utánzatot akar helyette kiszolgáltatni, hogy tisztességtelen verseny miatt ellene az eljárást megindíthassuk.

Agenció R.T.

A haifai SHEMEN-szappan vezérképvisellete

A károsult trafikos rendőrökre juttatta a betörőjét. Négy héttel ezelőtt ismeretlen tettes betört a Binder-féle Kosuth Lajos uccai trafikba. A rendőrség minden igyekezte hiábavallónak bizonyult a tettes kézrekerítésére. Most végre sikerült elfogni a betörőt Kecskeméti Lajos rovtomultu műasztalos személyében. Rendkívül érdekes, hogy a tettest maga a károsult leplezte le és most büszkén meséli el, hogyan juttatta rendőrökre Kecskeméti. „A napokban — meséli Binder — egy parasztlány jött be az üzletbe azzal, hogy bélyegeket akar eladni. Az eladásra szánt bélyegek között meglepetten ismerem fel a betörőskor eltűnt bélyegeimet. A bélyegek között ugyanis több, forgalomból kikérült okmány- és postabélyeg volt. Kérdésemre elmondta a lány, hogy nemrég van Kolozsváron. Egy közeli faluból jött Kolozsvárra szolgálni. Rög-tön értesítettem a rendőrséget, ahonnan egy detektív ment ki a lány lakására. Kitért, hogy Kecskeméti Lajos asztalos-nál lakik. A nyomozás során aztán bevalotta a lány, hogy Kecskeméti-től lopta a bélyegeket. A rendőrség ezután Kecskeméti-t fogta vallatásra, aki beismerte, hogy ő követte el a betörést. Kihallgatása során aztán még nyolc más betörést is bevallott. A lopott holmikat egy kofferbe rejte megvalálták a lakásban. Binderrel való szembesítéskor zavartan mondta a trafikosnak: „Sajnálom, hogy éppen magukhoz törtem be és szerencsétlenné tettem magukat”. Kecskeméti jól ismerik a rendőrségen. Már sokszor volt vendégük hasonló ügyekből kifolyólag. Minden eddigi tettéért vadházastársát vádolja. „Becsületes munkás ember voltam. Ez a becstelen nő vitt minden rosszra” — mondja. Kecskeméti átkisérték az ügyészségre.

Eljegyzés. Holländer Cica Kolozsvár és Spitzer Adolf Déj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Kis hírek Hitler Németországból. Berlinből jelentik: Az anhalti pályaudvarról 80 egyenruhás Hitler-íjű utazott el Budapestre. A Hitler-íjűk a magyar határnál hajóra szállanak át s az ut utolsó szakaszát vizen teszik meg, lefelé a Dunán. — Münchenben a Bajor-Pfalz részére külön idegenforgalmi propaganda hivatalt fogmak felállítani. — A beteges hajlamu férfi és női találkahelyeket rendre bezárják Berlinben. Hasonló sorsra jutnak a masszázsszalonok és a gyanus pénziók. — Néhány hétfő forgása alatt Franciaország területén a második Németországból idemenekült zsidó törvényesítési bíró követelt el öngyilkosságot. Az első, Freymuth Arnold, a charlottenburgi fellebbviteli bíróság volt, elnöke, a múlt hónapban feleségével együtt az egyik párizsi szállóban vetett véget életének. Most pedig Dallmann Walter volt büntető-bíró követelt el öngyilkosságot ugyancsak egy párizsi szállóban. Tetteinek oka teljesen kizárólag anyagi helyzet volt.

Belgiumban bevezetik az idegenadót. Brüsszelből jelentik: Be fogják vezetni az idegenadót. Minden külföldi alattvaló, aki két hétnél hosszabb fog dönteni belga területen, félre 30 frank adót tartozik lefizetni. A Belgiumban letelepedett idegenek két évenként nyolcvan frankot fognak fizetni tartózkodási engedélyük meghosszabbításakor.

Özv. Geiszt Zsigmondné halála. Tegenapelőtt váratlanul elhunyt Kolozsváron özv. Geiszt Zsigmondné, szül. Schwartz Piroska, a kolozsvári zsidó társadalom köztisztelőben álló és közkedvelt tagja. Mindenki szerette Schwartz Piroskát és hirtelen halála mély megdöbbenést váltott ki a kolozsvári zsidóság körében. Hisz mindenki tudta, hogy menyasszony volt és esküvője küszöbéről rántotta el a halál. Temetése osztiatlan, nagy részvét mellett zajlott le. A Chebra Kadisa házából temették, ahol Glasner Akiba kolozsvári főrabbi megindító gyászbeszédben bucsúztatta szerettei nevében özv. Geiszt Zsigmondnét, kinek elköltözése elmulhatatlan sebet ejtett tisztelői és szerettei, első sorban édesanyja, Gusztika fia és völegénye szívében.

ב"ה
אונטרפערטיגסטע געמינדע וואס פער זאפארט
אין שו"ב מומחה ב"ח טיכטיגער בעל קורא ועל-
בער מוסס האבען קבלות פאר 3 אנערקאנטע ארט-
רבנים אפערטע מיט קבלות קאפיני בעצייכענד
פארמילינשטארק אונד אלטער זינד צו רייכטען אן
געמינדע פארשטאנד ב"ח ענדע-אויגוסט, געהאלט
לויט איבער אייקאמען שפעטן וערדען נור דען
בערופעטען פערטיגסטע.
דער יוניגער מוח אין ראמענישער שטאטס-
בירגער וויין.
Simleul-Silvaniei, 1933 aug. 14.
Comunitatea evr.
Simleul-Silv.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Hitler biztosította az olasz kormányt, hogy megakadályozza az osztrák-német viszony további kiéleződését

Néhány napi halasztást szenved Dollfuss sürgős római útja. Eivesztik állampolgárságukat azok az osztrák nációk, akik külföldön Ausztria-ellenes propagandát folytatnak

Mégis a Népszövetség elé kerül a német-osztrák viszály ügye?

Genf, augusztus 18. Dollfuss sürgősnek jelzett római útja néhány napi halasztást szenved. Római hivatalos helyen biznak abban, hogy Hitler tényleg ügyelni fog arra, hogy a német-osztrák viszony további kiéleződése megakadályoztassék. A német birodalmi kancellár erről biztosította az olasz kormányt s ezért egyelőre nem sürgető az osztrák kancellár Romában való megjelenése. Tegnap az osztrák kormány minisztertanácsot tartott, amelynek során elhatározták, hogy rendeletet adnak ki, amelynek értelmében mindazok, akik külföldön Ausztria-ellenes tevékenységet fejtenek ki, elvesztik osztrák állampolgárságukat. Ezek vagyona az állampolgárságfosztó ítélet az államkincstár javára elköszontnak fogja proklamálni. Körülbelül hét ezer nemzeti szocialista ellen fog megindulni a rendelet alapján az eljárás. Egyidejű jelentés szerint tegnap a terménytőzsde épületében lévő kávéházban elkövetett bombamerénylet bűnperét tárgyalták. A bíróság nyolc nemzeti szocialista vádlott közül ötöt 2 hóaptól 2 évig terjedő szabadságvesztés büntetésre ítélte s három vádlottat a vád- és következményei alól felmentett.

Bécs, augusztus 18. A „Reichspost“ beszámol Hitler volt ausztriai helytartójának, Habichtnak, a müncheni rádióban tartott tegnapi előadásáról, amely tiltakozott az osztrák kormány ellen az eljárás ellen, hogy gramofon-felvételeket készít a müncheni rádióban ellene elhangzott támadásokról.

Előadásában Habicht aztán kijelentette, „remélhetőleg lehetőség nyílik arra, hogy az egész osztrák probléma a Népszövetség elé kerüljön, ahol azután nem lehet hamisításokkal dolgozni“. Ezzel a kitévéllel Habicht nyilván a „Reichspost“-ban közzét dokumentumokra utal, amelyekkel az osztrák kormány a német nemzeti szocialista párt Ausztriában kifejtett aknamunkáját kívánta bizonyítani.

A Reichspost most kijelenti, hogy Habichtnak ez az előadása döntő fontosságú a német-osztrák viszály szempontjából. A lap szerint ugyanis „ezuttal első ízben hivatalos pártrésztől hangzott el utalás arra a lehetőségre, hogy az osztrák-német konfliktust a Népszövetség előtt intézzék el, — még pedig hozzájáruló értelemben. Nem titok, hogy már Ausztriában is latolgatták ezt a lépést, de eddig mindig győzött az a megfontolás, hogy két német állam közötti viszályt mégse vigyenek nemzetközi fórum elé.

Habicht kijelentéseiből most kiderül, hogy a német nemzeti szocialista párt vezetősége nem osztja ezt a megfontolást. Ha a birodalmi kormány valóban népszövetségi döntést szeretne, úgy Ausztriának természetesen semmi kifogása nincs az ellen, hogy ez megtörténjen. Még sem érdemes most tovább foglalkozni ezzel a kérdéssel, tekintettel arra az okmányokkal bizonyított tényre, hogy a birodalom két legfőbb külpolitikai szerve: a külügy minisztérium és a nemzeti szocialista párt külpolitikai hivatala keresztezi egymás szándékát.

Igy tehát be kell várnunk annak eldőlését, nem örölnék-e ismét két malomban.

Párizs, augusztus 18. A Temps római levelezőjének tollából cikket közöl, amelyben a cikkíró annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a hatalmak akkor fognak helyesen eljárni, ha Olaszországot hagyják meg a német-osztrák konfliktus kiküszöbölésére irányuló akció első vona-

lában. Olaszország most is erélyes akciót folytat s nyugodtan rá lehet bízni a viszály likvidálását, mert hiszen közismert, hogy Mussolini élesen ellenzi az Anschlusst. A cikkíró közli azt az információját, hogy Mussolini a dunai államok talpraállítása érdekében tervezeteket készít s már a közeljövőben arra törekszik, hogy új kereskedelmi megállapodást létesítsen az osztrák-olasz és a magyar-olasz áruforgalmi viszonyban. Az a terve, hogy a trieszti kikötőt, amely osztrák mögöttes területét elvesztette, tervezete érvénybe lépésével újra felélnkítse. Ugyanezt a célt szolgálják a Csehszlovákiával megkezdett olasz kereskedelmi tárgyalások is, melyeknek való-

színű eredménye szintén az lesz, hogy a csehszlovákiai áruexport jelentős része nem Hamburg, hanem Trieszt felé fog irányulni.

A londoni Evening Standard szintén ugyanerről a tárgyról cikkezik. Olaszország az osztrák ipari termékeinek új piacokat fog biztosítani, de ezzel a feltétellel, hogy a trieszti kikötőt kell használniok hajókba rakodási helyül. Ezt a kérdést fogják megtárgyalni Mussolini és Dollfuss, az osztrák kancellár legközelebbi római látogatása alkalmával. Kétségtelen — írja a lap — hogy Ausztria politikai téren továbbra is a legteljesebb mértékben számíthat Olaszország támogatására.

Álarcos kalózok kiraboltak Brailában egy jugoszláv sleppet

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) Az elmúlt éjszaka folyamán álarcos kalózok kirabolták a Dunán állomásozó egyik jugoszláv sleppet. Vla-

denovici matrózt, aki észrevette a kalózok támadását és lármát akart ütni, megrohanták és agyba-föbe verték, úgy, hogy elvesztette eszméletét.

Négy kampóskeresztes propaganda-autó vonult végig Dej főuccáin

Harminckét vasgárdista dési propaganda útja

Dej-Dés, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) Ma délelőtt óriási megrökönyést keltett városzerte négy kampóskeresztes propaganda-autóknak felvonulása. A négy autó lassan gördült végig a város főuccáin, mindegyiken hatalmas fekete kampóskereszttel díszített fehér zászló lengett. Mindegyik autón nyolc-nyolc nem-

zeti ruhába öltözött vasgárdista ült, akik „Zsidómentes Dést akarunk!“ kiáltásokkal szórakoztatták a város lakosságát. Incidense nem ekrült sor, az autók a felvonulás után elhagyták a várost, hogy a megye többi helyiségeit vegyék kezébe.

Egyre szaporodik a newyorki konfekciós ipari tömegsztrájkban résztvevők száma

Newyork, augusztus 18. Johnson tábornok, munkaalkalom-teremtési kormánybiztos utasította hivatalnokait, hogy kezdjenek közvetítő tárgyalásokat a konfekciós ipari munkaadókkal és munkásokkal a tömegsztrájk kiküszöbölése érdekében.

A sztrájkolók száma időközben megsza- porodott. Newyork állam területén már eléri a 150 ezret.

A londoni lapokhoz érkezett newyorki táviratok szerint Roosevelt kijelentette, hogy amennyiben az acél és az olajipar nem hajlandó magát alávetni az ipari békét biztosítani hivatott proklamációnak, olyan rendelkezéseket fog kiadni, amelyek alkalmasak lesznek arra, hogy gyökereikben elfojtsanak minden ellen- akciót.

MERA & Comp. autobusz-vállalat

közvetlen járatai Kolozsvár—Nagybánya—Szatmár—M.-Sziget között naponta többszöri közlekedéssel. — Kényelmes és gyors utazás — Uj kocsikkal.

Viteldij: Kolozsvár—Nagybánya menet 180 lej, menettérti 330 lej.
Kolozsvár — Szatmár menet 220 lej, menettérti 400 lej
Kolozsvár—M.-Sziget menet 270 lej, menettérti 490 lej

Közelebbi felvilágosításokkal szolgálnak a vállalat jegyirodái: Kolozsvár, telefon 155. Nagybánya, telefon 66, Szatmár, telefon 99.

A király kanyaróban megbetegedett

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) Ófelsége, Károly király a konstancai tengerészeti ünnepélyen rosszullétről panaszkodott és hazatért a peles kastélyba, kanyaróban megbetegedett. Betegségről az alábbi hivatalos bulletint adták ki: Ófelsége a király kanyaróban megbetegedett. Hőmérséklete tegnap este 38,5, pulzusa 80, ma reggel hőmérséklete 38,4, pulzusa 78, általános állapota jó. Dr. Babulea Sinaia, Peles-kastély 1933. augusztus 18.

Balbo megkapja az Orbetello hercege címet

Róma, augusztus 18. Balbo olasz légi marsall a napokban meg fogja kapni az Orbetello hercege címet, hidropánra- nek helyettes parancsnoka, Pelegrini tábornok pedig Cianpini örgrófja lesz.

Ítéletkihirdetés előtt a grivícai-per

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) Ma folytatták a grivícai per tárgyalását és megkezdtek a védőbe- zedeket. A perbeszédet előreláthatólag holnap estig befejezik, amikor is ki fogják hirdetni az ítéletet.

Meglincseltek egy gazdag parasztot és anyósát, akik elloptak három köből búzát

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) A Csernovic melletti Sarauti községben Dumitru Teacniuc nevű gazdag paraszt anyósával együtt egyik szomszédjától három köből búzát lopott el. A szomszédja észrevette a lopást. Alarmozta az egész falut és mintegy harminc paraszt vasvillákkal és dorongokkal támadt rá a tolvaj emberre és anyósára. A férfit és az asszonyt a szó- szoros értelmében meglincseltek a parasz- tok, úgyhogy mindketten belehaltak sérüléseikbe.

Nem indítottak eljárást Uica tábornok ellen

Bucuresti-Bukarest, augusztus 18. (Az Uj Kelet tud.) Hivatalos helyről kategórikusan megáfolyják azt a hírt, hogy a Zeletzky per védői feljelentést adtak volna be Uica tábornok ellen.

A legújabb nagy lexikon 108 lej. Génius lexikon 1933. 1712 hasáb, 800 kép, 32 műmelléklet, remek nyersvásznonkötésben 108 lej a Lepage könyvk.-ben Cluj. Küldje be és franco kapja, vagy után- vétellel portóval.

Theodore Dreiser: Amerikai tragédia. A szerelem és pénzszóvár amerikai ifjúság tragédiája. A legnagyobb mélységeket tárja fel, amelyek a háboru utáni fiatal nemzedék előtt nyílnak meg: a szőnyeg lelki harcot, amelyet a testet-lelket meg- alázó szegénység és a gondatlanságot je- lentő gazdagság nap- nap után való össze- hasonlítása jelent. A három kötet ára fi- nom papíron nyomva 234 lej. Kapható az Uj Kelet könyvsztyályában az összeg elözetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

A világ legmodernebb története: Wells: Nagy világtörténet 2400 lej helyett, könyvnap kiadás 800 oldal, 300 képpel, fűzve 130 lej, vászonkötésben 175 lej LEPAGE-nál Kolozsvár. Vidékre utánvétellel, portómentesen. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét LEPAGE-tól.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-77.

Taxa po-
plátite in
No. 22471

da Baron
Telefon:
Havonta
évre 600,
földre: 6
félre 6,
defe
K. E.
zi órág
ra: gji

A bánso

Előrelá-
szakember
nem látta
nem látta
zett, akko
Ez a es
nyájunka
nem enge
a bánso
fejlemeny
Nem te
tehetünk:
közvetlen
terve volt
gabonát,
szágnak,
monopóli
hizálja az
maximáli
ad kivite
még a jó
öfifele ter
akik viss
amig a f
az árak z
Kétség
len követ
A távo
de a köz
reményke
a helyze
rüen: a
eseleked
hónapi k
ja le, ho
sek okoz

Andoce

Van, h
köztársas
lyet úgy
azt hitte
getlen k
Andor
van neh
öre, teh
egészen
het.

Tegna
francia
üzenet t
ség hozz
bevonul
rezte az
ságot m

Vajjo
banthatt
Andorra
Talan
vetett
vagy pe
tetve

katonáj
Látsz
politika
hadat ü
hadurai

Egy
dorrai
rávilág
igazi ok
Az e
körülm
famosm
nem ké
profitu

Ezer
ráuszít
dig azé
szag v
ki hál

A fi
tényleg
francia
semmi
lektorf
ruk ig

Rám
zeti és
zönség
meg, s
ennek
egyes
repet
Csai
mokka